

HAULLEVILLE, Prosper de, jurist, publicist, historicus (Luxemburg 23 mei 1830 - Brussel 28 april 1898).

Hij was Luxemburger van geboorte, maar van Frans-Lotharingse afstamming, en koos in 1839, bij zijn meerderjarigheid, de Belgische nationaliteit. Na lager onderwijs te Echternach bezocht hij het atheneum, eerst te Aarlen, daarna te Luik, waar hij zich onder invloed van de predikatie van Lacordaire tot het katholicisme bekeerde dat hij zijn hele leven vurig zou blijven belijden. In 1847 stuurde zijn voogd hem naar Brussel, waar hij rechten studeerde; van 1852 af deed hij dit te Bonn, waar hij in het Duits over vergelijkend recht promoveerde. Daarna studeerde hij nog geschiedenis te Gent, waar hij in 1857 ter vervanging van de door de katholieken betwiste Hubert Basseur hoogleraar werd in het natuurrecht. Het jaar daarna echter werd hij op zijn beurt door de liberale regering afgezet. In 1860-'62 gaf hij een eigen blad uit, L'Universel. In 1865 werd hij medestichter van de Revue générale waarvan hij van 1874 tot '90 de leiding had. Bovendien was hij van 1878 tot '90 hoofdredacteur van de liberaal-katholieke Journal de Bruxelles.

Aan de Waalse Luxemburger Haulleville komt een

plaats toe in de V.B. doordat hij in *L'Universel* herhaaldelijk opkwam voor de „droits légitimes de la langue flamande” en vooral door zijn lijvige studie *La nationalité belge ou Flamands et Wallons* (Gent, 1870), 205 p.). Ook hierin toont de auteur groot begrip voor de Vlaamse taalgrievan, o.m. voor het programma van de Grievancommissie. De V.B. was voor hem echter niet zozeer een taalbeweging als wel een christelijke, democratische en nationale beweging. Zijn visie op de V.B. wordt inderdaad mee bepaald door zijn progressief-katholiek engagement. Haulleville betreurt de geringe interesse van de katholieke partij voor de V.B., die, volgens hem, toch principieel in tegenstelling stond tot het liberalisme. De V.B. hield een afwijzing in van de Franse Revolutie en haar jacobijns unitarisme en centralisme. Haulleville bevestigde niet alleen België en Vlaanderens eigenheid tegenover Frankrijk, maar wees ook elke verduitsing af; ook de Nederlandse gedachte in de V.B. werd door hem als een afwijking beschouwd: in de V.B. diende een scheidingslijn te worden getrokken tussen de Vlaams-katholieke en de Nederlands-liberale richting. De V.B. steunen, was België – met erkenning van zijn dualiteit – en de ideeën van de Belgische Revolutie steunen.

WERK: *La nationalité belge ou Flamands et Wallons* (1870).

LITERATUUR: Baron de Haulleville, *Un gentilhomme de lettres. Prosper de Haulleville* [1931]; - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, III (1964, vooral p. 281-286).

REGINALD DE SCHRUYVER